

**ZODPOVEDNOSŤ ŠPORTOVCA ZA ÚRAZ SPÔSOBENÝ PRI VÝKONE ŠPORTOVEJ ČINNOSTI:
DETERMINANTY JEJ CHÁPANIA**

*THE LIABILITY OF A SPORTSPERSON FOR AN INJURY CAUSED DURING A SPORTING ACTIVITY:
THE DETERMINANTS OF ITS DIMENSIONS*

JAROSLAV ČOLLÁK

ŠTUDENT PRÁVNICKEJ FAKULTY UNIVERZITY PAVLA JOZEFA ŠAFÁRIKA V KOŠICIACH

E-MAIL: JARO.COLLAK@GMAIL.COM

KLÚČOVÉ SLOVÁ:

šport, športovec, úraz, zodpovednosť, trestné právo, správne právo, občianske právo, úmysel, pravidlá, súhlas športovca, ťažisko hry, nešportový cieľ

KEY-WORDS:

sport, sportsperson, injury, liability, criminal law, administrative law, civil law, intent, rules, consent of the injured party

ABSTRAKT:

Autor sa v príspevku zaoberá otázkami v rámci športovo- právnej vedy často diskutovanými. Skúma právne rozmery zodpovednosti za úraz/ujmu na zdraví, ktorá je spôsobená jedným športovcom inému športovcovi. V príspevku autor skúma determinanty tejto zodpovednosti a komplexne ich hodnotí v kontexte vzniku a rozsahu právnej zodpovednosti ako takej. Tému autor skúma tak v rovine verejného práva, ako aj práva súkromného. Autor v rámci témy berie do úvahy viaceré okolnosti (napr. to, či ide o profesionálneho športovca, alebo nie, resp. či bol úraz spôsobený aj príspevom vonkajších faktorov alebo nie a pod.), čo v konečnom dôsledku naznačuje, že príspevok je možné vnímať aj ako stimul pre odbornú diskusie.

ABSTRACT/SUMMARY:

Within the article, the author deals with a topic that is often discussed within the academia and among other experts. The article studies the elements of liability for an injury caused by a sportsperson to another sportsperson in the scope of their sporting activities. The author analyses the issue from a number of perspectives thus introduces the basic arguments for the (non)existence and extent of the liability. The topic is covered partially from the point of public but also from the point of private law. The elements the author takes into consideration (e.g. whether the injury was caused in the scope of „professional sports“, whether the injury was caused or supported by an external factor etc.) suggests the topic could be a stimulus for further expert discussions.

Zodpovednosť športovca za úraz spôsobený pri výkone nielen profesionálnej športovej činnosti je oblasť záujmu športovo-právnej vedy, ktorá pri výsledkoch akademických a odborných debát vyvoláva množstvo otázok.

Za úlohu sme si v tomto príspevku dali vytýčiť pre nezainteresovaného čitateľa aspoň najpodstatnejšie determinanty, ktoré ovplyvňujú samotnú množinu výsledkov tohto bádania dejúceho sa na poli, ktoré **viacerí autori oprávnené môžu považovať za terra nullius**, teda zem

nikoho. Tvrdenia hovoriace o neprebádanosti danej problematiky naberajú na opodstatnenosti zvlášť pri existencii množstva názorových platforiem na jednotlivé čiastkové otázky, ktoré ako nevyhnutné súčasti celkového chápania **zakladajú možnú občianskoprávnu, či v jednotlivých prípadoch trestnoprávnu zodpovednosť športovca za úraz spôsobený pri výkone športovej činnosti**. Bez ohľadu na kvalitatívnu stránku tejto činnosti, teda či ide o činnosť profesionálnu, poloprofesionálnu, či neprofesionálnu – presahy týchto dišpút viac menej nájdu spoločný prienik bez ohľadu na čiastkovosť právno-vedeckého bádania.

Podme teda postupne opísať rozhodujúce činitele, ktoré vieme v tejto teoreticko – športovej oblasti skúmania športu bez problémov nájsť, a od ktorých vnímania sa odlišuje aj samotné celkové vnímanie danej problematiky.

Treba podotknúť, že táto problematika sa bytostne dotýka kolektívnych športov, pretože uvažovať o úraze spôsobenom pri výkone individuálnych športov by bol výkop do debaty bez akéhokoľvek prínosného či nového argumentu. Samozrejme, je viac ako jasné, že aj v prípade individuálnych športov sa situácia, v ktorej napadne jeden športovec druhého môže stať reálnou. Najčastejšie sa tak však stane v samotných prerušeníach hry alebo v čase, kedy predmetná hra ako taká vôbec neprebíhala, preto špecifickosť vyodenia prípadnej trestnoprávnej zodpovednosti v priebehu športu tu nie je potrebná, keďže bude postačovať aktuálna úprava¹.

DETERMINANTY CHÁPANIA ZODPOVEDNOSTI ŠPORTOVCA:

Zodpovednosť športovca za úraz pri výkone športovej činnosti determinujú podľa nášho názoru tieto súčasti:

- a) **Úmysel spôsobiť zranenie**
 - a1) *dokázanie úmyslu*
 - a2) *„ťažisko hry“*
- b) **Športové pravidlá**
- c) **Ekonomická náhrada (satisfakcia za vzniknutý úraz)**
- d) **Povaha zranenia**
- e) **Konkludentný súhlas športovca**

ÚMYSEL:

Jednoznačnú a vedúcu pozíciu v problematike zodpovednosti športovca za spôsobený úraz má inštitút úmyselného zavinenia. Jednotlivé športové zápasy ako základný element a priestor, v ktorom a počas ktorého sa daný úraz môže stať realitou, prebiehajú v rámci legitímne organizovanej športovej súťaže – pričom toto tvrdenie ako uvidíme neskôr naberá na nezvyklej opodstatnenosti. Spojitosť medzi úmyslom spôsobiť zranenie a samotnými športovými pravidlami vo veľmi veľkej miere ovplyvňujú jednotlivé myšlienkové konštrukty tejto témy, no o tom v ďalšej časti.

To, či športovec pôsobiaci v kolektívnom tíme pri výkone športovej činnosti spôsobí inému účastníkovi – najčastejšie protihráčovi² nie je vec dopredu predpokladateľná. Ak sa tak stane a zdá

¹ § 415 z.č 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka, §155 z.č 300/2005 Z.z Trestného zákona.

² Práve tu je na mieste upozorniť na nespočetné prípady, kedy si zranenie privodia samotní spoluhráči pôsobiaci za jeden športový tím, no práve tu sa prejavuje potrebnosť vnímania úmyslu ako nevyhnutnej požiadavky vzniku zodpovednosti za spôsobený úraz v prvom rade, pretože v tomto prípade je dokázanie úmyslu pravdepodobne nemožné a de facto nelogické.

sa, že sa tak v modernom športe stáva čoraz častejšie, je na mieste polemika ako k predmetnému zraneniu došlo, nevynímajúc dôležitosť toho, za akých okolností k nemu došlo³.

Veľká časť teoretickej spisby týkajúcej sa tejto problematiky – a činím tak i ja – **kladie do popredia v predmetnom súboji o loptu či puk najvyšší význam skutočnosti, či pri ňom hráč zodpovedný za spôsobený úraz sledoval legitímny cieľ. Týmto legitímnym cieľom je v našom prípade snaha zvíťaziť, či dosiahnuť športový úspech.** Ak sa úvahy a okolnosti jednotlivého prípadu jednoznačne prikláňajú na stranu tvrdenia, že v predmetnom súboji išlo obom zúčastnením o „klasický“ športový súboj v snahe dosiahnuť športový úspech – teda zvýšiť vedenie svojho tímu či získať lepšiu pozíciu/ polohu na ihrisku, polemiky o úmysle a zodpovednosti za tento úraz idú bokom.

Tu treba s predmetným názorom jednoznačne súhlasiť a prehlásiť, že ak takýto súboj jednoznačne naplnil rozsah hore opísaného, či už občianskoprávna alebo trestnoprávna zodpovednosť športovca, ktorý úraz spôsobil postráda akýkoľvek význam, pričom, ak by sa tomuto vnímaniu nepripísal primát, vyvrátilo by to **klasické vnímanie športu ako fenoménu, ktorému je „súperenie a boj“ imanentné a práve tento priťahuje pozornosť tretích subjektov (fanúšikov, pozn. aut).** Pri krátkozrakom chápaní tohto problému by sa kontaktným športom s veľkou pravdepodobnosťou mohlo stať, že by sa z nich stali športy síce kontaktné, no práve toto vnímanie by z nich robilo športy plné žalôb za ublíženia na zdraví, alebo žalôb na náhradu škody spôsobených zranením, čo by kolektívny šport, jeho popularitu, zázemie a postavenie prakticky zlikvidovalo.

Opakom mince vnímania danej problematiky je **vnímanie daného súboja mimo cieľa dosiahnuť športový úspech.** Túto konštrukciu najlepšie vystihuje zosumarizovanie predmetnej podstaty sedliackym rozumom: „ak sa dvaja alebo viacerí športovci v čase a priebehu športového podujatia pobijú, prípadne ak niekto niekoho napadne bez výslovného úmyslu hrať alebo vyhrať⁴ a **to mimo ťažiska hry**⁵, do úvahy a to opodstatnene prichádza zodpovednosť športovca za spôsobený úraz. Aby toto chápanie neostalo iba v rovine teoretickej možnosti, právny poriadok nám pomáha ustanovením § 415 zák. č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka, hovoriaceho o **generálnej povinnosti každého počínať si tak, aby nedochádzalo ku škodám na zdraví, na majetku, na prírode a životnom prostredí.** Druhým právnym podkladom je **skutková podstata trestného činu ublíženia na zdraví zakotvená v § 155 a 156 Trestného zákona číslo 300/2005 Z.z..** Tento myšlienkový konštrukt je viac ako opodstatnený a dôkazom toho sú napríklad žaloby v hokejovom prípade **Bertuzzi**⁶, alebo futbalovom – škótskom prípade **Fergusson**, kedy bol pri zranení súpera úmysel týchto športovcov jasný, ich konanie v jasnom rozpore so snahou dosiahnuť spomenutý „športový cieľ“. **Vyvodenie dokonca trestnej zodpovednosti v týchto prípadoch pokladáme za absolútne vecne, logicky a právne správne.**

³ Aktuálny "bodový" stav daného športového zápolenia v čase spôsobenia úrazu.

⁴ Teda dosiahnuť športový úspech či získanie lepšej "pozičnej" polohy v rámci ihriska či inej hracej plochy.

⁵ Ťažisko hry: akési jadro zápolenia, teda miesto v rámci športového zápasu či súperenia, kde môžu prebiehať súboje o loptu, puk či iný predmet v záujme zisku športového cieľa – jeho zisku. Opakom je známy prípad Bertuzzi vs. Moore, kedy počas duelu Vancouver – Colorado domáci útočník Bertuzzi mimo ťažiska hry a v zjavnom nesúvisi s ňou zásahom hokejkou zozadu do hlavy spôsobil Moorovi vážne zranenia krku, ťažký otras mozgu a viaceré tržné rany. Ten sa musel zo zranení liečiť niekoľko mesiacov, okrem toho predčasne ukončiť kariéru profesionálneho hokejistu. Od Bertuzziho požaduje 15 miliónov dolárov ako náhradu za stratenú mzdu a odškodné vo výške 3 milióny dolárov. Navyše aj Moorovi rodičia chcú za atak na svojho syna ako kompenzáciu za psychickú ujmu sumu 1,5 milióna dolárov.

⁶ Počas duelu Vancouver – Colorado domáci útočník Bertuzzi zásahom hokejkou zozadu do hlavy spôsobil Moorovi vážne zranenia krku, ťažký otras mozgu a viaceré tržné rany. Ten sa musel zo zranení liečiť niekoľko mesiacov, okrem toho predčasne ukončiť kariéru profesionálneho hokejistu. Od Bertuzziho požaduje 15 miliónov dolárov ako náhradu za stratenú mzdu a odškodné vo výške 3 milióny dolárov. Navyše aj Moorovi rodičia chcú za atak na svojho syna ako kompenzáciu za psychickú ujmu sumu 1,5 milióna dolárov.

a1) AD „DOKÁZANIE ÚMYSLU“

Problematickou množinou skutočností je práve dokázanie úmyslu, no pri troche odbremenenia sa od danej problematiky zistíme, že **tento objektívne dokázať nemusí byť až takým problémom. Dôkazné prostriedky vo formách aké poznáme:** svedecká výpoveď, audiovizuálny materiál (záznam televízneho prenosu; prípadne amatérska nahrávka zápasu alebo jeho časti – tieto si bežne zadovažujú napr. aj samotné tímy, na účely videorozborov atď.). V prípade jasného úmyslu spôsobiť súperovi zranenie mimo nami ozrejmeneho a vymedzeného „ťažiska hry“ dokázanie úmyslu len veľmi ťažko priberie vlastnosť problematické. Opak je pravdou v prípade sporných súbojov, no ich problematika presahuje význam opisu úmyslu ako jednej z hlavných súčastí možného vnímania zodpovednosti športovca za spôsobený úraz.

a2) ŤAŽISKO HRY

Uvedený a snáď jeden z najdôležitejších pojmov tejto problematiky sme ozrejmili už vyššie v poznámke pod čiarou, no pre zosumarizovanie, vysvetlenie uvádzame aj na tomto mieste. **Ťažisko hry je akési jadro zápolenia, teda miesto v rámci športového zápasu či súperenia, kde môžu prebiehať súboje o loptu, puk či iný predmet v záujme zisku športového cieľa – jeho zisku, prípadne v snahe o zisk výhodnejšieho pozíčného postavenia športovca na ihrisku či inom hracom poli.**

Opakom je miesto mimo ťažiska hry – napríklad polovica futbalového ihriska, kde sa práve lopta nenachádza, v hokeji tretina ihriska, kde sa nenachádza puk, a takto by sme mohli pokračovať. Ak sa práve v týchto miestach udeje zákrok spôsobujúci ublíženie na zdraví, teda na miestach, kde hra aktuálne neprebíha, kde nebolo jej jadro a úmysel zraniť súpera akýmkoľvek zákrokom by sme u športovca nájsť a dokázať vedeli, nie je namieste ospravedlňovať daný zákrok iba časom jeho spáchania, teda tvrdením, že športovec za neho nie je zodpovedný, pretože sa udial pri športe, počas zápasu.

Dynamizácia športu, jeho neustále sa zvyšujúca fyzická náročnosť dávajú priestor mnohokrát likvidačným zákrokom, ktoré so športom nemajú nič spoločné, a preto by sme ich spomenutým spôsobom "legalizovať" nemali.

ŠPORTOVÉ PRAVIDLÁ:

Každý šport, či už je to kolektívny alebo individuálny je determinovaný istými pravidlami a regulami, za ktorých sa tento prevádzkuje, organizuje a usporadúva. Či už sú to športové zväzy, hnutia alebo iné organizácie stojace na čele a riadiace to ktoré športové odvetvie, svojou činnosťou ustanovujú a prijímajú pre svojich členov (právnické osoby v prípade kolektívnych športov / fyzické osoby v prípade individuálnych športov) záväzné dokumenty, za predpokladov a podmienok ktorých sa stretnutia, zápasy či turnaje daného športového odvetvia konajú. **Porušenie týchto pravidiel prináša pre jeho „porušiteľa“ častokrát disciplinárny, peňažný či iný trest.** Existencia pravidiel športovej činnosti v tom ktorom odvetví delí právnu teóriu zaoberajúcu sa otázkami športového práva, konkrétne v tomto článku rozoberanej zodpovednosti hráča za spôsobené zranenie na dva vnímaním súperiace tábory, ktorých odlišné názory **prerastajú do významnej úvahy o právnej sile týchto prameňov práv a povinností z nich plynúcich pre subjekty, ktoré sú nimi viazané.**

Spojitosť medzi úmyslom – porušením pravidla – a zranením nám určuje celú obsahovú podstatu predmetného problému. Svetová judikatúra zastáva rozličné postoje, no treba povedať, že do

popredia sa dostávajú judikáty hlavne nemeckých a rakúskych, prípadne amerických súdov, ktoré vo svojich odôvodneniach rozhodnutí aplikujú jednotlivé, právnou vedou „vynájdene“ prístupy k danej problematike na konkrétne prípady. **Je treba povedať, že jadro pozornosti sa upriamuje na skutočnosť, či konaním športovca pri spôsobení zranenia súperovi bolo alebo nebolo porušené práve pravidlo športu.** V závislosti od kladného či negatívneho vnímania tohto vzťahu sa názory teoretikov, sudcov či širokej verejnosti na zodpovednosť športovca za spôsobené zranenie rozchádzajú.

Časť, a názor tejto množiny športovo právnych teoretikov sa vo veľkej časti sveta stal nosnou je, že ak k porušeniu pravidla športového odvetvia nedošlo, neprichádza do úvahy ani právny konštrukt hovoriaci o právnej zodpovednosti športovca za spôsobené zranenie. Odporcovia tohto názorového prúdu vyčítajú tejto myšlienke mnoho, okrem iného aj to, že **týmto postojom dávajú športovému pravidlu silu právnej normy, ktorá neguje spomenutú zodpovednosť.** Na druhej strane cum grano salis a s troškou hoc i laického vnímania danej problematiky, ak je športovec účastníkom určitej regulárnej a uznanej súťaže, je profesionálne organizovaný v klube, ktorý je členom subjektu organizujúceho túto súťaž, tak logicky hráč súhlasí so špecifickosťou daného športu a je si vedomý jeho kvalitatívnych vlastností. **Medzi tieto vlastnosti športu môžu patriť jeho kontaktnosť, tvrdosť, či nekontaktnosť, bojovnosť a podobne.** Z toho plynie logický záver, že hráč si je vedomý nebezpečenstva vzniku zranenia a s týmto vedomím do jednotlivých zápasov nastupuje. V tomto prípade logickým sa zdá aj argument hovoriaci o tom, že ak by si hráč uplatňoval nárok na náhradu škody za spôsobené zranenie súperom, de facto by poprel svoju vedomosť a vopred daný súhlas so špecifickosťou tohto športu.

Osobne sa jednoznačne prikláňame ku tendencii povýšiť športové pravidlá a ich neporušenie na dôvod vylučujúci zodpovednosť nielen profesionálneho hráča za spôsobené zranenie, no na druhej strane pri dokázaní jednoznačného úmyslu spôsobiť zranenie bez úmyslu športového t.j. vyhrať zápas a to mimo ťažiska hry sa prikláňame ku konštrukcii, že takýto úmysel prejavovaný úmyselným konaním aj pri možnom dodržaní športových pravidiel zakladá nielen zodpovednosť hráča za náhradu škody plynúcu zo spôsobeného zranenia, ale zakladá dokonca trestnoprávnu zodpovednosť za úmyselné ublíženie na zdraví a podnet na trestné stíhanie podané orgánom činným v trestnom konaní pokladáme za nevyhnutný.

Práve táto korelácia dvoch možných prístupov iba podčiarkuje jedinečnosť, citlivosť a potrebné predporozumenie množiny športových vzťahov, ktoré je nevyhnutné pri vymedzovaní ideálneho právneho riešenia danej problematiky.

Do popredia sa na tomto mieste natíska otázka, či by nebolo rozumné ustanoviť orgán, ktorý by o prípadnom vyvedení zodpovednosti za spôsobené zranenie rozhodoval v rámci športového odvetvia, v ktorom sa predmetné zranenie stalo, a nie v rámci sústavy civilných súdov. Tento by vedel v čo najväčšej možnej miere zhodnotiť, či daný súboj prebehol za súčasného porušenia daných športových pravidiel, či pri ňom bol jednoznačný úmysel zraniť protihráča. Tento myšlienkový konštrukt však podkopáva pozíciu ústavnej požiadavky hovoriacej o tom, že o vine a treste rozhoduje súd – preto ju pod prizmou velebenia ústavnosti a právneho štátu radšej zatláčame do úzadia.

Problémy by možno vyriešilo zavedenie a prijatie zákonnej opory formou **skutkovej podstaty trestného činu „ublíženia na zdraví pri výkone športovej činnosti“, ktorá by zohľadňovala všetky požiadavky teoretickej ale aj praktickej verejnosti prameniace z problematikosti vnímania tohto inštitútu.** Táto cesta, predovšetkým problematickosť rozoberaného inštitútu – jeho potrebné predporozumenie podčiarknuté zvlášť praktickými skúsenosťami by si však vyžadovala spoluprácu

športového sektora, teda subjektov v ňom pôsobiacich, športovcov, športovo právnej vedy, ktorá je na Slovensku skromná ba dovoľm si tvrdiť zanedbaná, a v neposlednom rade štátu ako predstaviteľa verejnej moci. Takáto podmienenosť spolupráce spomenutých orgánov je v podmienkach Slovenskej republiky de lege ferenda utópiu – preto načrtnutý vývoj pokladám za vopred prehratý boj s povestnými, veternými mlynmi. Aj napriek uvedenému sa k jej vymedzeniu dostaneme v nasledujúcich príspevkoch.

EKONOMICKÁ NÁHRADA / SATISFAKCIA VZNIKNUTEHO ÚRAZU:

Faktický stav športu nielen na Slovensku hovorí, že športovci, ktorí boli v jednotlivých zápasoch zranení sú mnohokrát skeptickí voči súdnemu konaniu a tzv. „vláčeniu sa po civilných súdoch“. Tento postoj je logicky odôvodniteľný, zvlášť keď je v podmienkach Slovenskej republiky dĺžka priemerného súdneho konania 14 mesiacov. V týchto 14 mesiacoch **športovec veľa krát zmení svoje športové pôsobisko, a dochádzanie na mieste a vecne príslušný civilný súd, náklady na advokáta a mnohé ďalšie sú jasným dôkazom, že snaha o „vymoženie si práva“ nehrá prvé husle**. Športové poistenie je inštitútom, ktorý tento postoj športovcov viac-menej ospravedľňuje a robí ich správanie pochopiteľným. **Vo svete nie je neznámym poistenie jednotlivých častí tela⁷**, kedy v prípade ich zranení formou narušenia telesnej integrity je športovcovi vyplatená na základe uzavretej poistnej zmluvy značná suma finančných prostriedkov. Uvedenie si tohto stavu, za súčasnej situácie via facti hovoriacej o tom, že **o vyliečenie športovca sa stará klub a robí tak na svoje náklady** robí tento stav logickým a pochopiteľným. Subjektívne ho plne chápeme a nemáme proti nemu žiadne výhrady, avšak **akýsi pocit „právneho konformizmu“ nám hovorí, že tu je právo v prípade úmyselného zranenia protihráčom zatláčané do úzadia akousi ekonomickou satisfakciou, ktorá ho stavia do role nepotrebného inštitútu obhajujúceho napravenie nezákonného stavu**. Či je táto faktická skúsenosť dobrá alebo zlá si nedovoľíme tvrdiť, keďže subjekt poškodený sa poškodeným pod prizmou vyplatenej ekonomickej satisfakcie byť necíti.

POVAHA ZRANENIA:

Na tomto mieste si dovoľíme prezentovať akúsi kvalifikáciu zranení, ktoré sa v množine športových vzťahov počas priebehu športového zápasu môžu udiat. V závislosti od ich kvalitatívnej úrovne je možné či nemožné vnímanie zodpovednosti športovca⁸ podmieneným.

A) FYZICKÉ ÚRAZY BEZ VPLYVU VONKAJŠÍCH ČINITEĽOV:

V tomto prípade úvaha o akejkoľvek zodpovednosti športovca za spôsobený úraz logicky odpadá. V športovo-teoretickej spisbe sa objavili aj tendencie chápania tohto problému **pod prizmou vytvárania inštitútu zodpovednosti tretích osôb za spomenuté zranenia, no toto smerovanie pokladáme za absolútne scestné**.

Spomenuté úvahy sa zakladali na názorových konštruktoch, či za tieto nemôže byť v prípade profesionálnych športovcov zodpovedná osoba zodpovedajúca za zdravotný stav hráča – ako napríklad fyzioterapeut, lekár či atletický tréner, prípadne (absurdne) správca ihriska zodpovedajúci za jeho stav. Udialo by sa tak na základe v tomto prípade prezumovania zanedbania povinnosti náležitej starostlivosti. Subjektívne to považujeme za konštrukciu absurdnú. Možnosť vyvinenia sa týchto osôb a dokázania, že splnili a dodržali všetky svoje povinnosti plynúce z ich zodpovednosti za starostlivosť o hráčov je dá sa povedať nulová. **Prax však na túto úvahu**

⁷ Známe sú prípady poistenia dolných končatín, horných končatín, či dokonca prstov na rukách.

⁸ Či tretej osoby.

opodstatnene zareagovala skepticky a tento postoj osobne vítame. Nie je možné uvažovať a o konštrukcii hovoriacej o zodpovednosti týchto osôb za zranenie živého organizmu pri od nich nesúvisiacej činnosti. Športová prax teda v tomto prípade vhodne ubila do zeme úvahu, ktorá sa nezakladala na logických a praktických skúsenostiach.

B) FYZICKÉ ÚRAZY SPÔSOBENÉ INÝMI ÚČASTNÍKMI DANÉHO ŠPORTOVÉHO ZÁPOLENIA.

Tu je jednoznačne možné uvažovať o zodpovednosti športovca za spôsobený úraz a práve týchto úrazov sa týka predmetná a pertraktovaná problematika. Kladná či záporná odpoveď na nastolenú otázku si však vyžaduje čiastkové odpovede na čiastkové skutočnosti podmieňujúce chápanie tejto zodpovednosti – ktoré vzhľadom na už uvedené naberajú na opodstatnenosti a ktoré sa stali predmetom a obsahom tohto príspevku.

KONKLUZENTNÝ SÚHLAS ŠPORTOVCA:

Množinu právnych teoretikov tvrdiacich, že zodpovednosť športovca za spôsobený úraz je konštruktom zlým odôvodňuje aj skutočnosť, ktorú títo prezentujú ako dogmu. Spomenuté argumenty hovoria o tom, že každý športovec už len tým, že je organizovaný v istom športovom klube, vstupuje do súbojov a zápasov legitímne organizovaných subjektom národnej či nadnárodnej úrovne – tým pádom súhlasí s možnosťou vzniku úrazu.

S týmto tvrdením čiastočne súhlasíme, no tento názor zároveň postráda a vynecháva z oblasti záujmu práve prípady úmyselného spôsobenia zranenia „mimo ťažiska hry“/ „mimo hry“⁹ a bez snahy o dosiahnutie športového úspechu – opísané vyššie, ktoré len podčiarkuje vyššie citovaný prípad Bertuzzi. Nemôžeme uvažovať o možnosti, že hráč pri nastúpení na zápas akceptuje a je si vedomý toho, že ho môže iný hráč napadnúť fyzickým útokom, v niektorých prípadoch dokonca s predmetom, ktorý má potenciál urobiť útok silnejším a intenzívnejším (hokejka). Tu sa dokonca objavujú názory, že za športový duel sa považuje čas bezprostredne pred a bezprostredne po športovom zápole. S touto konštrukciou ostro nesúhlasíme, pričom akékoľvek úvahy o „nezodpovednosti športovca“ pred a po zápase pokladáme za nelogické. Navyše, v žiadnej športovo-právnej spisbe sme sa nestretli s vymedzením pojmu „čas bezprostredne pred a bezprostredne po zápase“, a to len podčiarkuje absurdnosť spomenutého tvrdenia.

Ako je vôbec možné uvažovať, že hráč, ktorý sa napríklad v priestore šatní pobije či napadne súpera nie je zodpovedný za svoje konanie? **Tu by som dokonca navrhoval zamyslieť sa nad faktom, či jednotlivé prestávky medzi napr. polčasom vo futbale, či tretinami na hokeji, nie sú časom mimo športového zápolenia, na ktoré sa športové pravidlá vydávané legitímnym subjektom vôbec nevzťahujú.** Svoj názor na položenú otázku prezentujeme kladnou odpoveďou, no táto problematika si vyžaduje hlbší rozbor.

ZÁVER:

Príspevok mal snahu stručným prierezom poskytnúť prehľad skutočností, ktorých zodpovedanie podmieňuje celkové chápanie či vnímanie predmetnej problematiky. Názory jednotlivých teoretických prúdov športového práva sa v niektorých podstatách odlišujú, no nie je to na škodu veci. Práve komparácia týchto rôznych pohľadov vnímania zodpovednosti športovca za úraz spôsobený pri výkone športovej činnosti robí jej výsledky kvalitatívne lepšími. Dúfajme, že oblasť

⁹ Prestávky v športovom zápase.

športového práva sa bude naďalej rozvíjať, a že osoby snažiace sa o jej osvetu neostanú ako sami ako vojaci v poli.

Vyvrcholením diskutovanej problematiky je samozrejme vymedzenie skutkovej podstaty trestného činu ublíženia na zdraví pri výkone športovej činnosti, ktorej formu a samotné znenie, ktoré si vyžaduje výrazné predporozumenie ako aj napríklad vymedzenie iných problematických skutočností (napr. samotný pojem šport), budeme prezentovať v budúcnosti.